

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3381/2018
28.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Биљана Коцан, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Бранка Војновић, адвокат из ..., ради поништаја поклона, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2304/17 од 02.11.2017. године, у седници одржаној 28.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2304/17 од 02.11.2017. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сомбору П 49/16 од 23.03.2017. године, у првом ставу изреке, одбијен је примарни тужбени захтев да се утврди да је ништав уговор о поклону закључен између тужиоца као поклонодавца и туженог као поклонопримца, оверен пред Основним судом у Врбасу под ознаком ОвЗ ../14 дана 25.06.2014. године, те да између уговорних страна не производи правно дејство и да се непокретности уписане у лист непокретности број .. и .. КО ... које су предмет уговора, враћају поклонодавцу, а да се поклонопримац обавезе да трпи да се поклонодавац упише као власник истих. У другом ставу изреке, одбијен је евентуални тужбени захтев да се раскине уговор о поклону закључен између тужиоца као поклонодавца и туженог као поклонопримца оверен пред Основним судом у Врбасу под ознаком ОвЗ ../14 дана 25.06.2014. године, са правом тужиоца на одговарајући упис у катастар непокретности. У трећем ставу изреке, тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 142.500,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. У четвртном ставу изреке, одбијен је захтев тужиоца за ослобађање од плаћања судских такси. У петом ставу изреке, одбијен је захтев туженог за ослобађање од плаћања судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2304/17 од 02.11.2017. године, исправљеном решењем Апелационог суда у Новом Саду Гж 2304/17 од 17.01.2018. године, у првом ставу изреке, жалба тужиоца је делимично усвојена и првостепена пресуда преиначена у делу одлуке о досуђеној камати на трошкове парничног поступка, тако што је одбијен захтев туженог за исплату законске затезне камате на износ од 142.500,00 динара, од 23.03.2017. године до извршности побијане одлуке, док је у преосталом непреиначеном побијаном делу првостепена пресуда потврђена, а жалба тужиоца у преосталом делу одбијена. У другом ставу изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка. У трећем ставу изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова одговора на жалбу.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је дао одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом члана 408. Закона о парничном поступку, па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Такође нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка на које се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је отац туженог. Тужилац је рођен 1955. године а тужени 1977. године. Тужилац је био у браку са мајком туженог од 1975. године. Њих троје су живели у ... у црквеној кући, пошто је тужилац помагао свештенику у обредима. Међутим, тужилац је 1988. године добио посао у фирми „ВВ“ у ..., због чега се одселио у ..., а у ... је остао тужени са мајком. Потом су се тужилац и мајка туженог развели, а тужени је поверен мајци на чување и васпитање. Мајка туженог се 1996. године удала и одселила у ..., а тужени је код родитеља боравио наизменично.

Тужилац је имао кућу у улици ... у ..., која је претходно припадала тужиочевој баби и деди по оцу и коју су му они поклонили, па је у овој кући и живео. Друга кућа у улици ... у ..., припадала је тужиочевим родитељима и у њој су у време тужиочевог доласка у ... живели тужиочева мајка, брат и снаја. Половину те куће је мајка поклонила тужиоцу.

Тужилац је са ГГ засновао ванбрачну заједницу и у децембру 1997. године је закључио фиктивни купопродајни уговор којим јој је продао кућу, не примивши цену, зато што је обећала да ће са њим наставити да живи. Међутим, након што је августа 1998. године ГГ тужиоца истерала из куће, тужилац је иницирао покретање кривичног поступка у коме је она осуђена, а тужилац је повратио своју имовину. Тужилац се након тога помирио са првом супругом – мајком туженог, те је од 2000. године са њом и туженим живео у заједничком домаћинству у ... у улици ..., све до 2014. године, када је мајка туженог преминула. Парничне странке су наставиле заједно да живе у истој кући.

Током 1997. године тужилац се упознао и са ДД, са којом се окумио и редовно виђао. Тужиочева кума је 2008. године узела кредит од 33.000 евра, а он је као јемац, ставио под хипотеку своју имовину. ДД је нередовно плаћала рате кредита, па јој је тужилац давао новац од аренде и од зараде, док није добио отказ 2009. године.

Када је тужилац добио опомену од банке ради могућег активирања хипотеке, одлучио се да туженом поклони имовину како ову имовину банка не би запленила због тога што кредит није враћен. Пошто је био забринут за имовину, а и на наговор тужиоца, тужени је пристао на закључење уговора о поклону. Овим уговором закљученим 25.06.2014. године је тужилац туженом поклонио непокретности уписане у лист непокретности број .. КО ... и то парцеле број ..., .. и .., а које у природи представљају породичну стамбену зграду која се налази у ... у улици ... број ..., затим две њиве друге класе површине - једна 5 ари и 24 квадратна метра и друга 1 хектар 30 ари и 42 квадратна метра и једну њиву прве класе површине 89 ари и 91 квадратни метар; непокретности уписане у лист непокретности број .. КО ... и то парцеле број ..., .. и .., а које у природи представљају две њиве друге класе површине 93 ара 58 квадратна метра и 61 ар и 96 квадратних метара и њива прве класе површине 33 ари и 42 квадратна метра; непокретности уписане у лист непокретности број .. КО ... и то парцеле број .. и .., а које у природи представљају породичну стамбену зграду која се налази у ... у улици ... број .. и њиву прве класе површине 7ари и 24 квадратна метра. На непокретностима које се налазе на парцелама број ..., .. и .., тужилац је задржао право доживотног плодуживања.

Тужени је са банком постигао договор о измирењу дуга, те је 28.05.2014. године исплатио износ од 120.000,00 динара, док је износ од 50.000,00 динара отписан, а банка је издала брисовну дозволу којом је избрисана хипотека из листа непокретности .. КО

Тужилац је подигао још један кредит од 3.000 евра који и даље отплаћује. Новац од кредита дао је ДД. Тужилац је 2009. године добио отказ у „ВВ“, те га је кума ДД запослила у својој фирми, где је четири године радио по потреби, остварујући накнаду од 10.000,00 динара месечно. Од када је стекао услов за остваривање накнаде од Националне службе запошљавања (01.11.2015. године) добијао је око 14.000,00 динара месечно. Поред тога наставио је да помаже свештенику у цркви и добија од 500,00 до 1.500,00 динара по служби. Тужилац остварује додатни приход радом у селу, као и издавањем 7 јутара земље у аренду. Парничне странке имају договор да тужилац и даље убира приходе од аренде.

Међусобни односи странака, за време док су живели заједно су били коректни, без свађа и неспоразума. Кућа је била снабдевена свим потрепштинама а странке су се заједно бринуле о домаћинству. Тужилац се 13.03.2016. године одселио код своје мајке у кућу у улици Његовој селидби није претходила свађа или сукоб са туженим, већ је то била тужиочева жеља да се нађе мајци као помоћ. Тужени је редовно посећивао тужиоца и своју бабу, а тужилац је задржао кључ од куће из које се одселио и повремено је долазио у исту у чему га тужени није спречавао. Тужени није говорио лоше о оцу нити га вређао. У селу тужилац важи за човека који тешко подноси алкохол, који је тада тешке нарави, наиван и поводљив. У децембру 2016. године преминула је тужиочева мајка, а бака туженог, након чега се тужилац преселио код ДД са којом сада живи.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилан је закључак нижестепених судова да је тужбени захтев неоснован.

Тужилац сматра да првенствено има право на поништај поклона зато што је био у битној заблуди приликом давања поклона, а ако не, онда евентуално право на опозив поклона, јер је друготужени након поклона према њему показао грубу неблагодарност, као и због тога што је трајно осиромашео.

Одредбом члана 52. Закона о облигационим односима, прописано је да ако основ не постоји или је недопуштен, уговор је ништав. Одредбом члана 103. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да је ништав уговор који је противан принудним прописима, јавном поретку, или добрим обичајима, ако циљ повређеног правила не упућује на неку другу санкцију, или ако закон у одређеном случају не прописује што друго.

Како је утврђено одсуство заблуде тужиоца као поклонодавца, да нема околности из члана 103. став 1. Закона о облигационим односима, нити разлога из члана 52. истог закона, јер мотив за закључење уговора – спречавање губитка имовине кроз активирање хипотеке и тиме заштита туженог као наследника није отпао, правилна је одлука нижестепених судова о неоснованости примарног тужбеног захтева.

Уговор о поклону није регулисан позитивним законодавством, те се на исти примењују правна правила Српског грађанског законика, на основу члана 4. Закона о неважности правних прописа донетих пре 06. априла 1941. године и за време непријатељске окупације. У параграфу 566. Српског грађанског законика, прописано је да ко једанпут поклон учини, не може га више натраг узети, осим особитих случајева. Параграфом 567. истог законика су прописани случајеви, због којих дародавац може поклон порећи: а) ако дародавац доцније тако осиромаше, да ни живети не може; б) ако обдарени велику неблагодарност спрам дародавца покаже, наносећи увреду његовом животу, телу, части и нарушавајући његову слободу и имање. Према томе до опозива, односно раскида поклона може доћи у два случаја – због недостатка средстава за живот поклонодавца и због незахвалности или неблагодарности поклопримца.

Пошто тужилац није доказао да је остао без средстава за живот, с обзиром на приходе и право доживотног плодоуживања, нити да је тужени према њему испољио незахвалност или неблагодарност, правилно су закључили нижестепени судови да нема услова за опозив уговора о поклону непокретности због неблагодарности или осиромашења поклонодавца и враћања непокретности у својину тужиоца.

Суд је ценио и наводе ревизије, па је нашао да су неосновани наводи којима се указује да није јасно о чијем је захтеву за исплату камате на трошкове поступка одлучено у побиијаној пресуди. Решењем Апелационог суда у Новом Саду Гж 2304/17 од 17.01.2018. године, исправљена је побиијана пресуда, тако да у четвртном реду првог става изреке, као и у образложењу на страни 6. у десетом реду другог пасуса, иза речи „захтев“ уместо речи „тужилаца“, треба да стоји „туженог“, док је у преосталом делу пресуда неизмењена. Тиме је ова грешка отклоњена и побиијана пресуда је у том делу јасна. Како је другостепени суд за своју одлуку дао јасне и потпуне разлоге, које Врховни касациони суд у свему прихвата као правилне, супротни наводи ревизије који

представљају понављање навода истицаних у жалби на првостепену одлуку, нису основани.

На основу члана 414. Закона о парничном поступку, донета је одлука као у првом ставу изреке.

Пошто трошкови одговора на ревизију не представљају потребне трошкове ради вођења парнице у смислу одредбе члана 154. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у другом ставу изреке.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић